



## SERCE I POMOC

RW.5534.6.2.2022

Rzeszów, 2022-04-22

### PROJEKT DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH województwa podkarpackiego

## SP - to więcej niż szkoła podstawowa!

## SP! SERCE i POMOC

Motto

*Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka.*

*św. Jan Paweł II*

### WPROWADZENIE

Głównym założeniem projektu **SP! SERCE i POMOC** jest zachęcenie szkół do podejmowania autorskich i innowacyjnych działań, które poprawią i ułatwią uczniom klas trzecich przyjazne przejście na wyższy etap edukacyjny i związane z nim wymagania, celem wyeliminowania niepowodzeń szkolnych.

Jest to autorski projekt Podkarpackiego Kuratora Oświaty, którego partnerami są dyrektorzy, nauczyciele, uczniowie i rodzice ze szkół podstawowych województwa podkarpackiego.

Przejście z etapu do etapu wymaga łagodnego wprowadzenia dziecka (ucznia klasy III/IV) w świat pojęć i wiedzy z podziałem na przedmioty, przygotowania do wykonywania dodatkowych obowiązków ucznia, spełniania wymagań wielu nauczycieli oraz wdrażania do świadomego samorozwoju i samokształcenia. Tak sformułowany postulat zawarty jest w preambule podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej. Działania projektowe sprzyjają jego realizacji, a ponadto wpisują się w dwa inne ważne zadania szkoły, które mają zapewnić bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia oraz jego integralny rozwój. Projektem powinni się zainteresować w pierwszej kolejności dorośli - nauczyciele i rodzice decydujący lub współdecydujący o organizacji procesu nauczania - uczenia się, którego nie można planować i prowadzić bez respektowania psychologiczno-rozwojowego kontekstu uczenia się uczniów. Kontekst ten wskazuje na konkretne możliwości i ograniczenia, a ich pokonywanie wymaga wsparcia dzieci w podejmowanym wysiłku, a nade wszystko zdefiniowania i zrozumienia trudności wynikających z dojrzałości emocjonalnej, społecznej, indywidualnych możliwości i potrzeb edukacyjnych. Nazwa projektu **SP! SERCE i POMOC** akcentuje przede

wszystkim empatyczne zauważenie tej sytuacji (serce), zrozumienie jej i podjęcie adekwatnych działań (pomoc) przez nauczycieli uczących w klasie IV, które ułatwią adaptację do nowej sytuacji edukacyjnej nie tylko uczniowi, ale także jego rodzicom. Takie podejście ma na celu zminimalizowanie niepowodzeń szkolnych uczniów, podtrzymanie motywacji uczenia się i zapewnienie poczucia sukcesu każdemu uczniowi.

## **ZASADY UCZESTNICTWA W PROJEKCIE**

Uczestnikami projektu mogą być szkoły podstawowe, które zadeklarują w nim swój udział poprzez:

1. Podjęcie uchwały rady pedagogicznej w sprawie przystąpienia do projektu.
2. Opracowanie *Programu adaptacyjnego dla uczniów klas IV* o charakterze działań innowacyjnych.
3. Podjęcie uchwały o wdrożeniu w szkole opracowanego programu.

## **CELE PROJEKTU**

1. Ułatwienie procesu adaptacji do nowej szkolnej rzeczywistości, jaką stanowi przejście z III do IV klasy w zakresie, m.in.: organizacji pracy, metod, wymagań i oczekiwań, zasad oceniania, uwarunkowanych indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi dzieci.
2. Wdrażanie nowych rozwiązań w procesie kształcenia przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, ukierunkowanych na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów, a w szczególności kreatywności, kooperacji, komunikacji i krytycznego myślenia.
3. Partnerstwo w realizacji projektu, w szczególności Rodziców.
4. Współpraca instytucjonalna ukierunkowana na zmianę w celu zapewnienia wsparcia, uczniom, nauczycielom i rodzicom.

## **OBSZARY ZMIAN**

Program opracowany przez szkołę w ramach projektu, zawierający innowacyjne działania programowe, organizacyjne, metodyczne lub mieszane, powinien zapewnić realizację w/w celów oraz uwzględniać następujące obszary:

- metody nauczania, metody sprzyjające zaangażowaniu w proces uczenia się, np. metody projektu, portfolio uczniowskiego i innych,
- ocenianie uczniów, w tym alternatywne rozwiązania w zakresie form sprawdzania i oceniania uczniów ze szczególnym uwzględnieniem filozofii oceniania kształtującego,
- monitorowanie pracy ucznia, w tym zastosowanie alternatywnych rozwiązań w zakresie form i metod pracy z dzieckiem w domu (np. rezygnacja z zadań domowych w ich tradycyjnej formule),

- organizowanie szkoły klasy, lekcji, w tym lekcji otwartych dla rodziców, przy współpracy z doradcami metodycznymi,
- działania wychowawcze, w tym możliwość przyjęcia standardów rozwiązywania sporów przy pomocy mediacji, także mediacji rówieśniczych,
- doskonalenie nauczycieli i rodziców pod kątem zdiagnozowanych potrzeb w zakresie wdrożonego programu,
- współpraca nauczycieli uczących klasę III i w następnym roku klasę IV i rodziców ułatwiający uczniom odnalezienie się w nowej organizacji pracy, nowych zasadach, poznanie nowych nauczycieli, specjalistycznych pracowni, celów przedmiotu oraz inne – np. przekazywanie informacji o mocnych i słabych stronach zespołu klasowego, działań wychowawczych, stosowanych dotychczas metodach pracy i zasadach oceniania, pierwsze wspólne lekcje,
- współpraca z rodzicami - przedstawienie rodzicom propozycji działań w obrębie realizowanego programu, celów prowadzonego działania, w tym warsztaty z komunikacji,
- programy nauczania poszczególnych przedmiotów - zwłaszcza korelacji treści podręczników z podstawą programową, tworzenia przez nauczycieli własnych programów;
- tygodniowe rozkłady zajęć (szkolne plany nauczania) - wprowadzenie dla danej klasy zajęć propedegicznych w ramach współpracy nauczycieli z I i II etapu edukacyjnego (np. przyroda – geografia) lub w blokach przedmiotowych realizowane np. metodą projektów.

### ZASADY PRYZNAWANIA CERTYFIKATU

1. **Akredytacja wstępna** – przyznawana jest każdej szkole, która podjęła decyzję o wdrożeniu programu w ramach projektu **SP! SERCE i POMOC**, na okres realizacji programu w pierwszym roku szkolnym, tj. od 1 września do 31 sierpnia.
2. **Certyfikat I stopnia** – przyznawany jest szkole po pierwszym roku realizacji programu, na podstawie dokonanej ewaluacji w odniesieniu do zakładanych efektów z zastosowaniem wybranych przez szkołę narzędzi.
3. **Certyfikat II stopnia „Klasa IV na szóstkę”** - przyznawany jest szkole po drugim roku realizacji programu, w kolejnej klasie IV, na podstawie dokonanej ewaluacji w odniesieniu do zakładanych efektów z zastosowaniem wybranych przez szkołę narzędzi.
4. **Certyfikat III stopnia „Szkoła na szóstkę”**- przyznawany jest szkole po pięciu latach realizacji programu, na podstawie dokonanej autoewaluacji w odniesieniu do zakładanych efektów w oparciu o wybrane przez szkołę narzędzia. Wiąże się z przyjęciem nowych standardów przez szkołę, dokonaniem zmian w statucie i innych dokumentach szkolnych.

### ZASADY PRYZNAWANIA CERTYFIKATU

1. **Akredytacja wstępna** – przyznawana jest każdej szkole, która podjęła decyzję o wdrożeniu programu w ramach projektu SP! SERCE i POMOC, na okres realizacji programu w pierwszym roku szkolnym, tj. od 1 września do 31 sierpnia.
2. **Certyfikat I stopnia** – przyznawany jest szkole po pierwszym roku realizacji programu, na podstawie dokonanej oceny w odniesieniu do zakładanych efektów z zastosowaniem wybranych przez szkołę narzędzi.

3. **Certyfikat II stopnia “Klasa IV na szóstkę”** - przyznawany jest szkole po drugim roku realizacji programu, w kolejnej klasie IV, na podstawie dokonanej oceny w odniesieniu do zakładanych efektów z zastosowaniem wybranych przez szkołę narzędzi.

4. **Certyfikat III stopnia „Szkoła na szóstkę”**- przyznawany jest szkole po pięciu latach realizacji programu, na podstawie dokonanej samoceny w odniesieniu do zakładanych efektów w oparciu o wybrane przez szkołę narzędzia. Wiąże się z przyjęciem nowych standardów przez szkołę, dokonaniem zmian w statucie i innych dokumentach szkolnych.

#### ETAPY REALIZACJI PROJEKTU **SP! SERCE i POMOC**

Lp.	Działanie	Termin	Odpowiedzialni
1.	Informacja na stronie www Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.	Kwiecień danego roku	Podkarpacki Kurator Oświaty
2.	Wnioski szkół o przystąpieniu do projektu wraz z uchwałą rady pedagogicznej - przesłanie do Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.	kwiecień/maj danego roku	Dyrektor szkoły
3.	Konferencja dla dyrektorów szkół – zapoznanie z założeniami projektu dla zainteresowanych szkół.	maj danego roku	Podkarpacki Kurator Oświaty
4.	Opracowanie <i>Programu adaptacyjnego dla uczniów klas IV</i> o charakterze działań innowacyjnych.	czerwiec lipiec sierpień danego roku	Dyrektor szkoły
5.	Podjęcie uchwały o wdrożeniu w szkole opracowanego programu.	do 15 września danego roku	Dyrektor szkoły
	Przesłanie do Kuratorium Oświaty w Rzeszowie uchwały rady pedagogicznej o wdrożeniu w szkole opracowanego programu (zał. do uchwały program).	do 22 września danego roku	Dyrektor szkoły
7.	Akredytacja wstępna Podkarpackiego Kuratora Oświaty po przesłaniu uchwały.	do 30 września danego roku	Podkarpacki Kurator Oświaty
8.	Realizacja programu.	od września do czerwca. w danym roku szkolnym	Dyrektor szkoły
9.	Ewaluacja programu i przekazanie informacji do Podkarpackiego Kuratora Oświaty o uzyskanych efektach.	do 8 lipca danego roku	Dyrektor szkoły
10.	Przyznanie Certyfikatów I stopnia po pierwszym roku realizacji programu.	do końca sierpnia danego roku	Podkarpacki Kurator Oświaty

11.	Przyznanie Certyfikatu II stopnia po dwóch latach realizowania programu.	do końca sierpnia danego roku	Podkarpacki Kurator Oświaty
12.	Przyznanie Certyfikatu III stopnia po pięciu latach realizowania programu.	do końca sierpnia danego roku	Podkarpacki Kurator Oświaty
13.	Szkolenia dla dyrektorów i nauczycieli, którzy przystąpili do projektu.	w trakcie realizacji projektu	Podkarpacki Kurator Oświaty we współpracy z ośrodkami doskonalenia nauczycieli
14.	Organizacja sieci współpracy dla dyrektorów, nauczycieli szkół uczestniczących w projekcie.	październik, listopad 2022 r. i w kolejnych latach dla nowych szkół w projekcie.	Podkarpacki Kurator Oświaty we współpracy z ośrodkami doskonalenia nauczycieli

**Podstawa prawna:**

- *Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2020 r. poz.1327 ze zm);*
- *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1551);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 września 2021 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1618);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356 ze zm.);*

**Osoba do kontaktu:**

Grażyna Tereszkiwicz – wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

e-mail: [gtereszkiewicz@ko.rzeszow.pl](mailto:gtereszkiewicz@ko.rzeszow.pl)

tel.: 17 867 11 02